

Hevosen hyvinvointi raviurheilun keskiössä

29.9.2025

– Raviurheilu on ennen kaikkea tunnelaji, kiteyttää aktiivinen nuori ohjastaja Anu Penttilä. Haastattelimme Penttilää Suomen ravihevosurheilusta ja hevosten hyvinvoinnista osana Euroopan unionin osarahoittamaa *Hevoset maaseudulla – nuoret mukana* -hanketta.

Hevosalan pariin pyritään aktiivisesti houkuttelemaan nuoria taustasta huolimatta. Esimerkiksi Englannissa aktiivinen hanketyö sekä hyväntekeväisyys mahdollistavat jopa alhaisimmissa tuloluokissa olevien perheiden lasten osallistumisen hevostoimintaan. Penttilä kertoo, että Suomessa nuorien osallistaminen raviurheilun pariin on haasteellista, sillä ongelmaksi muodostuvat helposti vastuuasiat. Hän mainitsee, että Suomessa toimivat ravikoulut ovat hyvä pohjakoulu nuorille ennen oikealle tallille pääsyä, sillä nuori oppii lukemaan hevosen käytöstä paremmin (korvien asennot, eleet), jolloin tilanteiden ennakoitavuus helpottuu, nuoren itsevarmuus kasvaa ja turvallisuuden tunne hevosen kanssa kohtaamisessa lisääntyy. Tämä tuo myös varmuutta talliyrittäjälle luottaa nuoren osaamiseen ja sitä kautta antaa nuoren toimia itsenäisemmin erilaisissa tallitehtävissä. Myös, että erilaiset ravien sivu- tai oheistapahtumat voisivat kerätä erityyppisiä nuoria alan pariin. Usein raveissa lapset pääsevät leikkimään ja kilpailemaan keppareilla. Kerran raveissa oli tubettaja Venny Helén, joka veti yllättävän määrän lapsiperheitä katsomaan raveja.

Vaikka hevonen on paljon isompi kuin ihminen, sillä on siitä huolimatta puolet pienemmät aivot. Kisahevosen sydän on noin jalkapallon kokoinen ja painaa noin 5 kg. Hevosten terveyden seuranta ja hyvinvointi ovat avainasemassa menestyvän hevosen, sekä pitkän kisauran näkökannalta katsottuna.

– Suomalainen eläinlääkärin toteuttama valvontatyö on hyvin tarkkaa ja suunnitelmallista. Ravilähdöistä valitaan satunnaisesti hevosia terveystarkastukseen, missä tutkitaan mm. suunterveys sekä yleisesti hevosen

kunto. Myös doping-testauksia järjestetään organisoidusti joka raveissa, Penttilä kertoo.

Myös kilpailun kulkua ja ajotapoja seurataan tarkasti, ja väärinkäytöksistä sakotetaan. Lisäksi hevonen käydään tarkistamassa lähdön jälkeen. Mikäli ylilyönti tai ajotapa on räikeä sääntöihin nähden, kuljettaja voidaan määrätä ajokieltoon. Jos hevosen yleiskunnossa tai terveydentilassa havaitaan alentumaa tai huonokuntoisuutta, eläin voidaan määrätä kilpailukieltoon. Eläimen terveydentilaa seurataan jatkossa tarkemmin, jolla turvataan hevosen hyvinvointi sekä ennalta ehkäistään vammojen syntyminen.

Nykyiset kisa- ja harrastehevoset ovat pitkän evoluution ja kehityksen tuotoksia. Ihminen pyrkii toiminnallaan kehittämään niin sanottuja kisaravureita entistä nopeammiksi ja menestyksekkäämmiksi. Hyvät geenit antavat parhaimman edun kisoissa pärjäämiseksi. Suomenhevosia on jalostettu aikojen saatosta työkäytöstä harraste- ja kisahevosiksi. Penttilä pitääkin tärkeänä, että suomenhevosen asemaa ylläpidettäisiin ja jalostuksessa otettaisiin laajemmin sukuja huomioon, ettei geenikanta pääsisi yksipuolistumaan liikaa. Myös uudet hevosharrastusmuodot, kuten Greencare, tukevat ihmisten hyvinvointia sekä kohtauttavat sellaisiakin ihmisiä hevosten kanssa, joilla ei ole aikaisempaa kokemusta hevosten kanssa toimimisesta. Penttilä mainitsee, että parasta hermolepoa on työpäivän jälkeen hypätä tutun hevosen ohjaksiin ja lähteä iltalenkille hevosen kanssa metsän keskelle.

Yhteisöllisyyttä ja tekemisen meininkiä

Nykyisin suomalaisessa hevosjalostuskulttuurissa on hyvin paljon myös naisia kasvattajina, ohjastajina sekä toimihenkilöinä. Ennen vanhaan puhuttiin hevosmieskulttuurista, jossa miehet kasvattivat ja ohjastivat hevosia. Englannissa on vieläkin hyvin pitkälle juurtunut kulttuuri ohjastajien suhteen, ja naiset toimivat siellä vieläkin vain hevosen hoitajina. Jockeyt ovat järjestään miehiä, kun taas Suomessa naiset ajavat kilpaa menestyksekkäästi siinä missä miehetkin. Penttilän mukaan uuden sukupolven ja kulttuurin muutos on tuonut positiivisia vaikutuksia alalle, sillä hevosen tarpeita kuunnellaan paremmin ja etsitään hevosen ongelmalliselle käytökselle juurisyitä. Lisäksi itse ”puoskarointi” eli hevosen lääkinnällisten toimien toteuttaminen itse on vähentynyt ja osaltaan edesauttanut väärien hoitomuotojen käytön vähenemistä sekä lisännyt hevosten hyvinvointia. Nykyään hevosen hoidossa hyödynnetään enemmän oikea-aikaisesti ammattilaisten, kuten eläinlääkärien ja fysioterapeuttien, palveluita.

– Aina puhutaan, että jos haluaa olla hyvä raviurheilussa, niin pitää käydä hakemassa oppia maailmalta. Tapoja on yhtä monta kuin tekijöitäkin, Penttilä toteaa. Vaikka Penttilä onkin kasvanut kiinni ravihevosmaailmaan pienestä pitäen, hän pitää ensiarvoisen tärkeänä laajentaa näkökulmaa niin kansallisesti kuin kansainvälisesti. Erityisesti sukupolvien välisen oppimisen ja tietotaidon siirtämisen eteenpäin hän näkee tärkeänä osana alan jatkumoa. Tärkeäksi teemaksi hän nostaa ravihevosmaailman yhteisöllisyyden ja tekemisen meiningin:

– Jos kohtaa jonkin ongelman niin varmasti saa avun toiselta alan harrastajalta. Esimerkiksi jos hevosautossa on remppaa kisapaikalla, niin varmasti saa korjausapua. Apua myös tarjotaan helposti toiselle, eikä jäädä sen enempää kiitollisuudenvelkaan. Helppo on myös lähestyä vähän vieraampaakin ja pyytää apua kisapaikalla. Kesäraveja järjestetään paljon myös talkoina, ja yhteen hiileen puhaltaminen on kaikille itsestään selvää. Hienoa on ollut myös huomata, miten hyvin ja kannustavasti uudet alan harrastajat otetaan mukaan

toimintaan.

Päivätyönsä Anu tekee eläinlääkärinä, mutta vapaa-ajalla radat ja hevosten ohjastaminen vetävät puoleensa. Penttilä voitti ravinaisten Suomen mestaruuden keväällä Porissa 2025 edustaen Kauhavan ravinaisia omalla hevosellaan Victory S:llä (kuva 1).

Kuva 1. Victory S ja ohjastaja Anu Penttilä Ylivieskan raveissa 21.7.2025 (kuva: Jari Piirala, 2025).

– Kannustan käymään raveissa; yhteisöllisyyttä on se, että jos näet ohjastajan, niin mene rohkeasti mukaan juttuihin ja etsi lisätietoa. Jos et ole koskaan ollut raveissa, niin lähde kokeilemaan ja tutustumaan lajiin, Anu Penttilä kannustaa.

Hevoset maaseudulla – nuoret mukana -hankkeessa tuodaan hevosia ja tallielämää lähemmäs nuoria ja pyritään luomaan keinoja kohtauttaa hevosalaa nuorten kanssa. Hankkeen puitteissa vierailimme myös Englannissa Kempton Parkissa, jossa nuoret ja Etelä-Pohjalaiset talliyrittäjät pääsivät tutustumaan Jockey-kulttuuriin ja hevostenjalostustoimintaan. Hanketta toteuttavat yhdessä Seinäjoen ammattikorkeakoulu sekä Etelä-Pohjanmaan Hevosjalostusliitto. Hanketta rahoitus on EU:n maaseuturahoitusta kehittämisyhdistys Liiveri ry:ltä. Hanke on Euroopan unionin osarahoittama.

Merja Saari
Asiantuntija, TKI
SEAMK